

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА

«ТУРИЗМ»

РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ перший (бакалаврський)
(назва рівня вищої освіти)

СТУПІНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ бакалавр
(назва ступеня вищої освіти)

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ І Транспорт та послуги
(шифр та назва галузі знань)

СПЕЦІАЛЬНІСТЬ ІЗ Туризм та рекреація
(код та найменування спеціальності)

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

Вченою радою Сумського НАУ

«_____» _____ 2026 року
(Протокол №_____)

Голова Вченої ради _____ **Володимир ЛАДИКА**

Освітньо-професійна програма вводиться в дію з

«_____» _____ 2026 р.

Ректор _____ **Ігор КОВАЛЕНКО**

(наказ №_____ від «_____» _____ 2026 р.)

Суми 2026

ЛИСТ-ПОГОДЖЕННЯ
ОПП «Туризм» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

Гарант освітньої програми:

к.пед.н., доцент, завідувач
кафедри туризму

Олександр КОВАЛЕНКО

Члени проєктної групи:

д.пед.н., професор кафедри
туризму

Володимир ОНОПРИЄНКО

к.с.-г.н., доцент кафедри
туризму

Анна НОВІКОВА

к.іст.н., доцент кафедри
туризму

Лариса ЄПІК

Здобувач першого (бакалаврського)
рівня вищої освіти

Вікторія РОСТОКА

Розглянуто та схвалено на розширеному засіданні кафедри туризму за участі студентського активу та стейкхолдерів (протокол №____ від _____ 2026 року).

Схвалено на засіданні вченої ради факультету харчових технологій (протокол №____ від _____ 2026 року).

Голова вченої ради факультету
харчових технологій,
к.т.н., доцент

Наталія БОЛГОВА

ПОГОДЖЕНО:

Завідувач відділу якості освіти,
ліцензування та акредитацій, к.е.н., доцент

Олена РИБІНА

Завідувач навчального
відділу, к.е.н., доцент

Наталія КОЛОДНЕНКО

Проректор з науково-педагогічної
та навчальної роботи СНАУ

Маргарита ЛИШЕНКО

ПЕРЕДМОВА

Освітньо-професійна програма (ОПП) для підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю J3 «Туризм та рекреація», галузі знань J «Транспорт та послуги», розроблена відповідно до Закону України «Про вищу освіту» від 1 липня 2014 року, «Про затвердження національної рамки кваліфікації» від 30 грудня 2015 року № 1187, «Про затвердження ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти» від 20 грудня 2015 року, **Стандарту вищої освіти України для першого (бакалаврського рівня) спеціальності 242 «Туризм» Міністерством освіти і науки України від 22.12.2018 р. (протокол № 1442).**

Рецензії та відгуки стейкхолдерів:

- 1. Буторіна В. Б.,** кандидат економічних наук, доцент, завідувачка кафедри туризму та готельно-ресторанної справи Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка, м. Кам'янець-Подільський, Хмельницької області (рецензія).
- 2. Басанець М. О.,** в.о. начальника управління стратегічного та соціально-економічного розвитку Сумської міської ради, м. Суми (відгук).
- 3. Анісов І. О.,** директор туристичного агентства «Поїхали з нами» (Сумська філія №2, ФОП Анісов І. О.), м. Суми (відгук).
- 4. Щербакова С. М.,** директор туристичного оператора ПП «Веста-Тревел», м. Запоріжжя (відгук).

Вступні вимоги

Детальні вимоги до вступу на освітньо-професійну програму «Туризм» висвітлені в нормативно-правовій документації Сумського національного аграрного університету, яка розміщена на офіційній сторінці закладу вищої освіти: <https://vstup.snau.edu.ua/>

1. Профіль освітньо-професійної програми «Туризм»

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)

II. Загальна інформація	
Повна назва вищого навчального закладу	Сумський національний аграрний університет
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень
Ступінь вищої освіти	Бакалавр
Галузь знань	J Транспорт та послуги
Спеціальність	J3 Туризм та рекреація
Перелік назв освітніх програм	Заклади вищої освіти самостійно визначають назви освітніх програм з урахуванням вимог частини 6 статті 91 Закону України «Про вищу освіту»
Назви спеціалізацій (предметних спеціальностей)	Відсутні
Освітня кваліфікація	Бакалавр із туризму та рекреації
Професійна кваліфікація	Відсутня
Академічні права випускників	Можливість навчання за програмою другого (магістерського) рівня вищої освіти. Набуття додаткових кваліфікацій в системі післядипломної освіти, підвищення кваліфікації. Академічна мобільність.
Працевлаштування випускників	Фахівець здатний виконувати професійну роботу, зазначену в чинній редакції Національного класифікатора України та/або Класифікатор професій ДК 003:2010. Професійні види робіт (за ДК 003:2010): 2481.2 Туризмознавець 3414 Організатор подорожей та екскурсій 3414 Фахівець з туристичного обслуговування 3414 Екскурсовод 3414 Фахівець з розвитку сільського туризму 3414 Фахівець з організації дозвілля 3414 Організатор туристичної і готельної діяльності 3414 Консультант з подорожей та організатор подорожей 4221 Агент з організації туризму International Standard Classification of Occupations 2008 (ISCO-08):

	3414 Travel Consultants and Clerks 4221 Travel Agency and Related Clerks 5113 Travel Guides та інші сфери діяльності за фахом.
Обсяг освітньо-професійної програми	- на основі повної загальної середньої освіти – 240 кредитів ЄКТС; - на основі ступеня «молодший бакалавр» заклад вищої освіти визнає та перезараховує 60 кредитів ЄКТС, отриманих в межах попередньої освітньої програми підготовки молодшого бакалавра.
Обмеження щодо форм навчання	Відсутні
Наявність акредитації	Сертифікат про акредитацію освітньої програми 10404, дійсний до 25.02.2026
Цикл/рівень	НРК України – рівень 6, QF - ENEA – перший цикл, EQF-LLL – 6 рівень
Форми здобуття освіти	Денна, заочна
Мова викладання	Державна (українська)
Термін дії освітньої програми	До липня 2030 року
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	https://snau.edu.ua/pro-universitet/struktura-universitetu/viddil-jakosti-osviti-licenzuvannja-ta-akreditacii/zabezpechennja-jakosti-osviti/katalog-osvitnih-program/
2 - Мета та цілі освітньої програми	
Підготовка високоякісних фахівців туристичної галузі; формування у студентів загальних та фахових компетентностей, що дають можливість успішно здійснювати професійну діяльність у сфері туризму і рекреації; створення освітнього середовища для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти з метою формування на належному рівні загальних та професійних навичок у широкому спектрі туристичних послуг, що дозволять їм отримати можливість вільного доступу до працевлаштування та здобуття наступного рівня вищої освіти.	
3 - Характеристика освітньої програми	
Опис предметної області	<i>Об'єкти вивчення:</i> суб'єкти туристичної та рекреаційної діяльності, туристичні дестинації, рекреаційні території, процеси та процедури переміщення людей до країн або місць поза межами їхнього звичного середовища з метою туризму, рекреації, види дозвілля, оздоровчих заходів і відпочинку, туристичні та рекреаційні послуги. <i>Цілі навчання:</i> набуття здатності розв'язувати задачі дослідницького та інноваційного характеру у сфері туризму і рекреації.

	<i>Теоретичний зміст предметної області:</i> теорії, поняття, принципи, концепції функціонування сфери туризму та рекреації, організації та розвитку туристичних і рекреаційних послуг, суб'єктів туристичної та рекреаційної діяльності, формування і просування туристичного продукту, управління туристичними дестинаціями, туристичним сервісом, дозвіллевою та екскурсійною діяльністю. <i>Методи, методики та технології:</i> методи, методики, технології туристичної та рекреаційної діяльності, методи і технології маркетингової, рекламної та управлінської діяльності для якісного туристичного і рекреаційного сервісу, ефективних бізнес-процесів, інноваційних проєктів. <i>Інструменти та обладнання:</i> технічне та комп'ютерне обладнання, спеціалізовані інформаційні системи і програмне забезпечення для туристичної та рекреаційної діяльності.
Орієнтація освітньої програми	Освітньо-професійна програма (для бакалавра). Програма має професійну та прикладну спрямованість. Базується на загальновідомих проектних результатах, із врахуванням сьогоденного стану туристичної сфери. Програма складається з дисциплін загальної, професійної та практичної підготовки.
Основний фокус освітньо-професійної програми та спеціалізації	Базова вища освіта в галузі знань J «Транспорт та послуги». Програма дозволяє визначити специфіку залучення бакалаврів з туризму і рекреації на місцевому, регіональному та національному рівнях. Формування фахових компетенцій щодо надання базових і спеціалізованих послуг в процесі туристичної діяльності, формування здатності виявляти природно-ресурсні передумови розвитку та функціонування просторової організації туристичної сфери і способи удосконалення туристичної інфраструктури для організації екологічного та інших видів туризму, здатність усвідомлювати та поширювати природоохоронне ставлення до довкілля шляхом розробки та реалізації екологічних турів.
Особливості програми	Програма передбачає широку діяльність у сфері туризму і рекреації, врахування соціально-економічних принципів, що лежать в основі туристичної діяльності. Орієнтована на спеціальну підготовку фахівців з туризму і рекреації, здатних до впровадження отриманих теоретичних та практичних знань у професійній діяльності. Враховує новітні вимоги щодо зв'язку теорії з практикою, а також регіональні

	особливості здійснення туристичної діяльності. Практична складова освітньо-професійної програми передбачає проходження навчальної, виробничої та переддипломної практик у туристичних агентствах, музеях, громадських організаціях та комунальних установах, інших державних та приватних установах які пов'язані з туристичною сферою, органах місцевого самоврядування та інших державних установах які регулюють туристичну діяльність, у закладах розміщення та харчування, в курортних зонах і природних парках України та за кордоном.
4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Фахівець здатний виконувати професійну роботу, зазначену в чинній редакції Національного класифікатора України та/або Класифікатор професій ДК 003:2010. Професійні види робіт (за ДК 003:2010): 2481.2 Туризмознавець 3414 Організатор подорожей та екскурсій 3414 Фахівець з туристичного обслуговування 3414 Екскурсовод 3414 Фахівець з розвитку сільського туризму 3414 Фахівець з організації дозвілля 3414 Організатор туристичної і готельної діяльності 3414 Консультант з подорожей та організатор подорожей 4221 Агент з організації туризму International Standard Classification of Education (ISCED 2011): 3414 Travel Consultants and Clerks 4221 Travel Agency and Related Clerks 5113 Travel Guides та інші сфери діяльності за фахом.
Подальше навчання	Можливість навчання за програмою другого (магістерського) рівня вищої освіти. Набуття додаткових кваліфікацій в системі післядипломної освіти, підвищення кваліфікації. Академічна мобільність.
5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Освітній процес побудований на принципах студентоцентрованого особистісно орієнтованого навчання, на основі компетентнісного, системного, інтегративного підходів. Форми навчання: аудиторні (лекційні, практичні, семінарські, лабораторні), позааудиторні

	(індивідуальні, консультації, диспути, дискусії, «круглі столи», ділові ігри, навчальна, виробнича та переддипломна практики, науково-дослідна робота), самостійна робота. Методи навчання: абстрактно-дедуктивний, конкретно-індуктивний, проблемно-пошуковий, дослідницький, частково-пошуковий, інтерактивні (вебінари, тренінги, презентації, дистанційні освітні технології), практичні методи навчання (практичні, дослідні роботи). Персоналізоване викладання та навчання (Personalized Learning): індивідуальні заняття, робота з науковими керівниками.
Оцінювання	Оцінювання навчальних досягнень студентів здійснюється за системою ЄКТС та національною шкалою оцінювання. Накопичувальна бально-рейтингова система, що передбачає оцінювання студентів за усіма видами аудиторної та позааудиторної навчальної діяльності, спрямована на опанування навчального навантаження з освітньої програми: поточний контроль, поетапний, модульний, підсумковий контроль, усні та письмові экзамени, тестування, есе, презентації, залік з усіх видів практики, кваліфікаційна робота, підсумкова атестація тощо.
6 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність комплексно розв'язувати складні професійні задачі та практичні проблеми у сфері туризму і рекреації як в процесі навчання, так і в процесі роботи, що передбачає застосування теорій і методів системи наук, які формують туризмознавство, і характеризуються комплексністю та невизначеністю умов.
Загальні компетентності (ЗК)	К01. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. К02. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя. К03. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

	K04. Здатність до критичного мислення, аналізу і синтезу. K05. Прагнення до збереження навколишнього середовища. K06. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. K07. Здатність працювати в міжнародному контексті та полікультурному середовищі. K08. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій. K09. Вміння виявляти, ставити і вирішувати проблеми K10. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. K11 Здатність спілкуватися іноземними мовами. K12. Навички міжособистісної взаємодії. K13. Здатність планувати та управляти часом. K14. Здатність працювати в команді та автономно. K14¹. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності. K14². Здатність застосовувати сучасні цифрові інструменти і технології, створювати цифровий контент, захищати інформацію у професійній діяльності. K14³. Здатність до саморозвитку, підтримки власного фізичного і психічного здоров'я, участі у суспільному житті.
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК)	K15.Знання та розуміння предметної області та розуміння специфіки професійної діяльності. K16.Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. K17. Здатність аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал територій. K18. Здатність аналізувати діяльність суб'єктів індустрії туризму на всіх рівнях управління. K19. Розуміння сучасних тенденцій і регіональних пріоритетів розвитку туризму в цілому та окремих його форм і видів. K20. Розуміння процесів організації туристичних подорожей і комплексного туристичного обслуговування (готельного, ресторанного, транспортного, екскурсійного, рекреаційного). K21. Здатність розробляти, просувати, реалізовувати та організовувати споживання туристичного продукту. K22. Розуміння принципів, процесів і технологій організації роботи суб'єкта туристичної індустрії та її підсистем. K23. Здатність забезпечувати безпеку туристів у

	звичайних та складних форс-мажорних обставинах. K24. Здатність здійснювати моніторинг, інтерпретувати, аналізувати та систематизувати туристичну інформацію, уміння презентувати туристичний інформаційний матеріал. K25. Здатність використовувати в роботі туристичних підприємств інформаційні технології та офісну техніку. K26. Здатність визначати індивідуальні туристичні потреби, використовувати сучасні технології обслуговування туристів та вести презентаційну роботу. K27. Здатність до співпраці з діловими партнерами і клієнтами, уміння забезпечувати з ними ефективні комунікації. K28. Здатність працювати у міжнародному середовищі на основі позитивного ставлення до несхожості до інших культур, поваги до різноманітності та мультикультурності, розуміння місцевих і професійних традицій інших країн, розпізнавання міжкультурних проблем у професійній практиці. K29. Здатність діяти у правовому полі, керуватися нормами законодавства K30. Здатність працювати з документацією та здійснювати розрахункові операції суб'єктом туристичного бізнесу. K31. Здатність розуміти особливості специфікації різних форм та видів туризму, застосовувати регіональний підхід при формуванні турпродукту.
7 – Програмні результати навчання	
ПРН1. Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці основні положення туристичного законодавства, національних і міжнародних стандартів з обслуговування туристів. ПРН2. Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці базові поняття з теорії туризму, організації туристичного процесу та туристичної діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг, а також світоглядних та суміжних наук. ПРН3. Знати і розуміти основні форми і види туризму, їх поділ. ПРН4. Пояснювати особливості організації рекреаційно-туристичного простору. ПРН5. Аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал території. ПРН6. Застосовувати у практичній діяльності принципи і методи організації та технології обслуговування туристів. ПРН7. Розробляти, просувати та реалізовувати туристичний продукт. ПРН8. Ідентифікувати туристичну документацію та вміти правильно нею користуватися. ПРН9. Організовувати процес обслуговування споживачів туристичних	

послуг на основі використання сучасних інформаційних, комунікаційних і сервісних технологій та дотримання стандартів якості і норм безпеки.

ПРН10. Розуміти принципи, процеси і технології організації роботи суб'єкта туристичного бізнесу та окремих його підсистем (адміністративно-управлінська, соціально-психологічна, економічна, техніко-технологічна).

ПРН11. Володіти державною та іноземною (ними) мовою (мовами), на рівні, достатньому для здійснення професійної діяльності.

ПРН12. Застосовувати навички продуктивного спілкування зі споживачами туристичних послуг.

ПРН13. Встановлювати зв'язки з експертами туристичної та інших галузей.

ПРН14. Проявляти повагу до індивідуального і культурного різноманіття.

ПРН15. Проявляти толерантність до альтернативних принципів та методів виконання професійних завдань.

ПРН16. Діяти у відповідності з принципами соціальної відповідальності та громадянської свідомості.

ПРН17. Управляти своїм навчанням з метою самореалізації в професійній туристичній сфері.

ПРН18. Адекватно оцінювати свої знання і застосовувати їх в різних професійних ситуаціях.

ПРН19. Аргументовано відстоювати свої погляди у розв'язанні професійних завдань.

ПРН20. Виявляти проблемні ситуації і пропонувати шляхи їх розв'язання.

ПРН21. Приймати обґрунтовані рішення та нести відповідальність за результати своєї професійної діяльності.

ПРН22. Професійно виконувати завдання в невизначених та екстремальних ситуаціях.

ПРН23. Глибоко усвідомлювати значення національної безпеки, збереження Української державності та функціонування інститутів, що її захищають; виявляти громадянську відповідальність і активну залученість у процеси її підтримання, керуючись принципами ціннісно-орієнтованого та етичного лідерства в професійній та громадській діяльності.

ПРН24. Здатність критично осмислювати глобальні виклики, пов'язані зі змінами клімату, цифровізацією та соціальною трансформацією, а також застосовувати цифрові інструменти для розв'язання комплексних проблем сталого розвитку в мультикультурному та демократичному середовищі

8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми

<i>Кадрове забезпечення</i>	Склад проектної групи освітньої програми та професорсько-викладацький склад, що задіяний до викладання навчальних дисциплін за спеціальністю повністю відповідають Ліцензійним умовам провадження освітньої діяльності на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти. До реалізації програми залучаються науково-педагогічні працівники з науковими ступенями та вченими званнями, а також висококваліфіковані спеціалісти, які мають відповідну фахову підготовку
------------------------------------	---

	або досвід роботи, а також виявляють професійну активність у галузі. З метою підвищення фахового рівня всі науково-педагогічні працівники один раз на п'ять років проходять стажування.
Матеріально-технічне забезпечення	- навчальні корпуси; - гуртожитки; - тематичні кабінети та спеціалізовані лабораторії; - комп'ютерні класи; - пункти харчування; - точки бездротового доступу до мережі Інтернет; - мультимедійне обладнання; - спортивний зал, спортивні майданчики.
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	Визначене та легітимізоване у відповідних документах, відповідає ліцензійним умовам: наукова бібліотека, читальні зали; комп'ютерні класи, оснащені мультимедійним обладнанням; розроблені навчально-методичні комплекси дисциплін за навчальним планом; необмежений доступ до мережі Інтернет, офіційний сайт Сумського НАУ snau.edu.ua , віртуальне навчальне середовище Moodle, пакет MS Office 365, корпоративна пошта; робочі програми (силабуси) до всіх освітніх компонентів (дисциплін); дидактичні матеріали для самостійної та індивідуальної роботи студентів з дисциплін; програми практик; методичні вказівки щодо виконання кваліфікаційних робіт; критерії оцінювання рівня підготовки. Навчальні курси розміщені в системі інформаційно-освітнього середовища для студентів очної та заочної форм навчання. Наукові роботи завантажені в інституційний репозиторій університету.
9 – Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	Національна кредитна мобільність студентів, аспірантів, докторантів, наукових і науково-педагогічних працівників забезпечується двосторонніми договорами про взаємне співробітництво, обмін студентами та професорсько-викладацьким складом між СНАУ та університетами України відповідно до «Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність Сумського національного аграрного університету».
Міжнародна кредитна мобільність	Укладені угоди про міжнародну мобільність з університетами Євросоюзу, США, діють тривалі міжнародні проекти, які передбачають дуальну систему навчання студентів, а саме: 1. Ondokuz Mayıs University (м. Самсун, Туреччина); 2. Iakob Gogebashvili Telavi State University (м. Телаві,

	Грузія); 3. Wyższa Szkoła Turystyki i Ekologii w Suchej Beskidzkiej (м. Суха-Бескидзька, Польща); 4. Wyższa Szkoła Turystyki i Hotelarstwa w Gdańsku (м. Гданськ, Польща).
<i>Навчання іноземних здобувачів вищої освіти</i>	Не передбачено

2. Перелік компонент освітньо-професійної програми «Туризм» та їх логічна послідовність

2.1. Перелік компонент ОП

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, практики, кваліфікаційна робота)	Кіль- кість кредитів	Форма підсумкового контролю
1. Обов'язкові компоненти ОП			
ОК 1	Історично-філософські студії	5	Іспит /Іспит
ОК 2	Іноземна мова	5	Залік /Іспит
ОК 3	Громадянська освіта	5	Іспит
ОК 4	Українська мова та академічне письмо	5	Іспит
ОК 5	Студії національної стійкості	5	Диф.залік
ОК 5.1	Теоретична частина БЗВП / Психологічна адаптація**	3	
ОК 5.2	Сталий розвиток у цифрову епоху	2	
ОК 6	Основи наукових досліджень в туризмі	5	Іспит
ОК 7	Мультимедійні та інформаційні технології в туризмі	5	Залік
ОК 8	Географія туризму	5	Іспит
ОК 9	Менеджмент та бізнес-планування в туризмі	5	Іспит
ОК 10	Туристські ресурси та технології їх використання	5	Залік
ОК 11	Туристичне країнознавство	5	Залік
ОК 12	Іноземна мова туристичної індустрії	10	Залік/Іспит
ОК 13	Друга іноземна мова (за професійним спрямуванням)	5	Залік/Іспит
ОК 14	Психологія та діловий етикет в туризмі	5	Залік
ОК 15	Основи туризмознавства	5	Залік
ОК 16	Історико-культурна діяльність в туризмі	5	Іспит
ОК 17	Управління якістю та безпекою в туризмі	5	Іспит
ОК 18	Активний туризм	5	Залік
ОК 19	Основи рекреаології та курортної справи	10	Залік/Іспит
ОК 20	Основи ГІС технологій в туризмі	5	Іспит
ОК 21	Основи екскурсійної діяльності	5	Залік
ОК 22	Міжнародний туризм	5	Залік
ОК 23	Екологічний туризм	5	Залік
ОК 24	Гастрономічний туризм	5	Залік
ОК 25	Інтернет-маркетинг та рекламна діяльність в туризмі	5	Залік
ОК 26	Організація анімаційної діяльності	5	Залік
ОК 27	Організація готельно-ресторанного господарства в сфері туризму	5	Іспит
ОК 28	Меморіальний туризм	5	Іспит
ОК 29	Туроперейтинг	5	Іспит
ОК 30	Правове регулювання туристичної діяльності	5	Іспит
ОК 31	Навчальна практика	5	Диф.залік
ОК 32	Виробнича практика	5	Диф.залік
ОК 33	Переддипломна практика	5	Залік
ОК 34	Кваліфікаційна робота та атестаційний екзамен	5	Іспит
Загальний обсяг обов'язкових компонент:		180 кредитів	
2. Вибіркові компоненти ОП*			
ВК 1	Вибір рухової активності	5,0	Залік/Залік
ВК 2	Гуманітарна вибіркова дисципліна	5,0	Залік
ВК 3	Вибіркова дисципліна (4 семестр), спрямована на розвиток загальних компетентностей	5,0	Залік
ВК 4	Вибіркова дисципліна (5 семестр), спрямована на	5,0	Залік

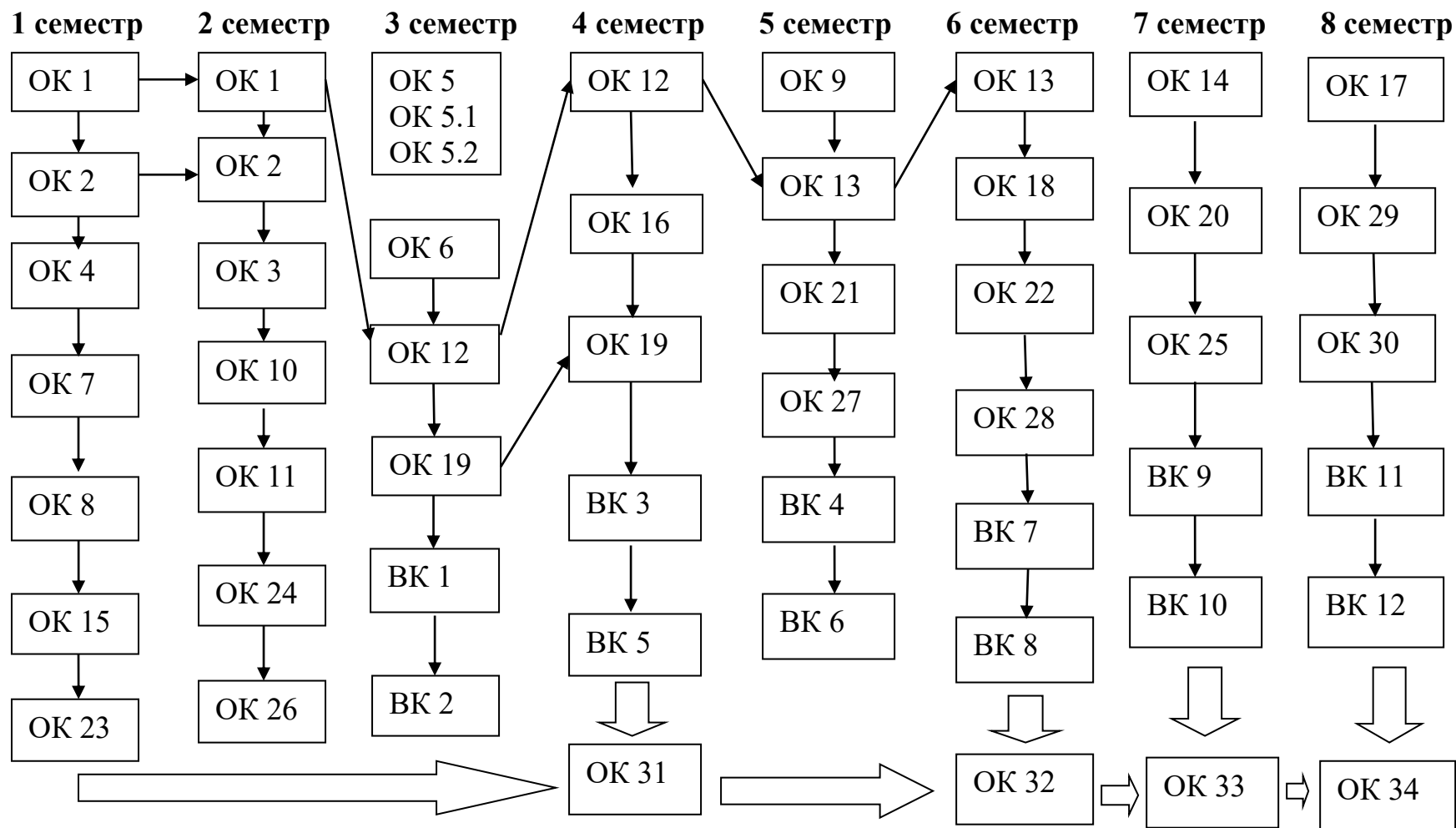
	розвиток загальних компетентностей		
ВК 5	Дисципліна 5	5,0	Залік
ВК 6	Дисципліна 6	5,0	Залік
ВК 7	Дисципліна 7	5,0	Залік
ВК 8	Дисципліна 8	5,0	Залік
ВК 9	Дисципліна 9	5,0	Залік
ВК 10	Дисципліна 10	5,0	Залік
ВК 11	Дисципліна 11	5,0	Залік
ВК 12	Дисципліна 12	5,0	Залік
Загальний обсяг вибірових компонент:		60 кредитів	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ		240 кредитів	

*Примітка: Варіативна складова ОПП становить 25% кредитів ЄКТС, що відповідає дванадцятьом освітнім компонентам, які здобувач обирає з переліку ВК (починаючи з третього семестру), де чотири – вибірові дисципліни загальноуніверситетського рівня; інші вісім – дисципліни загальнофакультетського вибору, які забезпечують формування сукупності знань, умінь, навичок та компетентностей за спеціальністю ІЗ «Туризм та рекреація»

**ОК5.1 Психологічна адаптація викладається для здобувачів, яким не передбачено вивчення дисципліни ОК5.1 Теоретична частина БЗВП, зокрема здобувачі вищої освіти:

- заочної форми навчання;
- із числа іноземних громадян;
- денної форми жіночої статі;
- усі особи, які мають право на пільги відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України від 21.06.2024 № 734.

2.2. Структурно-логічна схема підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти ступеня бакалавр

Форми атестації здобувачів вищої освіти ступеня – бакалавр	Атестація здійснюється у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи та атестаційного екзамену.
Вимоги до бакалаврської кваліфікаційної роботи	Кваліфікаційна робота передбачає теоретичні та аналітичні узагальнення або розв’язання практичної задачі у сфері туризму і рекреації із застосуванням теорій та методів туризмознавства. Кваліфікаційна робота перевіряється на плагіат. Кваліфікаційна робота оприлюднюється на офіційному сайті Сумського національного аграрного університету, а також у репозиторії Сумського національного аграрного університету. Захист відкритий, перед екзаменаційною комісією та запрошеними й бажаними бути присутніми.
Вимоги до атестаційного екзамену	Атестаційний екзамен спрямований на перевірку досягнення результатів навчання, визначених цією освітньо-професійною програмою. Атестаційний екзамен проводиться на відкритому засіданні кваліфікаційної комісії. Групою забезпечення та проектною групою формуються екзаменаційні білети для складання кваліфікаційного екзамену з варіантами питань для усних відповідей або у вигляді письмових завдань.

4. Перелік нормативних документів, на яких базується освітньо-професійна програма

1. Про вищу освіту: Закон України. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>.
2. Про освіту: Закон України. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>.
3. Указ Президента України «Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/722/2019#Text>
4. Національна рамка кваліфікацій. Затверджено Постановою Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 р. №1341 (зі змінами) URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-п>
5. Перелік галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти. Затверджено Постановою Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2015 р. № 266 (зі змінами). URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-п>
6. Національний класифікатор України: Класифікатор професій ДК 003:2010 (із змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/va327609-10>.
7. International Standard Classification of Education (ISCED 2011). URL: <https://www.datenportal.bmbf.de/portal/en/G294.html#:~:text=ISCED%20was%20developed%20by%20UNESCO,facilitating%20national%20and%20international%20comparisons>
8. The European Qualifications Framework: Supporting Learning, Work and CrossBorder Mobility. URL: http://www.ehea.info/Upload/TPG_A_QF_RO_MK_1_EQF_Brochure.pdf
9. QF-EHEA – Qualification Framework of the European Higher Education Area. URL: https://ehea.info/Upload/document/ministerial_declarations/EHEA_Paris2018_Communique_AppendixIII_952778.pdf
10. Національний освітній глосарій: вища освіта (4-е вид., перероб. і доп.) / Авт.-уклад.: В.Є. Бахрушин, М.І. Винницький, В.М. Захарченко, І.О. Золотарьова, С.А. Калашнікова, В.І. Луговий, М.Р. Мруга, Ю.М. Рашкевич, І.М. Сікорська, А.В. Ставицький, Ж.В. Таланова, С.П. Шитікова / За ред. В.Г. Кременя, В.Є. Бахрушина, Ю.М. Рашкевича. 2024. 114 с. URL: https://erasmusplus.org.ua/wp-content/uploads/2024/10/glosarijvo_2024_here_neo_ivo_napn_mon_30.09.2024.pdf.

**Гарант освітньо-професійної програми
(керівник проектної групи):
кандидат педагогічних наук,
доцент, завідувач
кафедри туризму**

Олександр КОВАЛЕНКО

**Матриця відповідності визначених Стандартом компетентностей
deskрипторам НРК**

Класифікація компетентностей за НРК	Знання	Уміння	Комунікація	Автономія та відповідальність
Загальні компетентності				
К01. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.	+	+	+	+
К02. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.	+	+	+	+
К03. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо		+	+	+
К04. Здатність до критичного мислення, аналізу і синтезу.		+		+
К05. Прагнення до збереження навколишнього середовища		+		+
К06. Здатність шукати, обробляти та аналізувати інформацію з різних джерел.	+	+	+	+
К07. Здатність працювати в міжнародному контексті.		+	+	+
К08. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій.	+	+	+	
К09. Здатність визначати, формулювати і вирішувати проблеми.	+	+		+
К10. Здатність спілкуватися державною мовою.	+	+	+	
К11 Здатність спілкуватися іноземними мовами.	+	+	+	
К12. Навички міжособистісної взаємодії.		+	+	+
К13. Здатність планувати та управляти часом		+		+

K14. Здатність працювати в команді та автономно.		+	+	+
K14 ¹ . Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.		+		+
K14 ² . Здатність застосовувати сучасні цифрові інструменти і технології, створювати цифровий контент, захищати інформацію у професійній діяльності.		+		+
K14 ³ . Здатність до саморозвитку, підтримки власного фізичного і психічного здоров'я, участі у суспільному житті.		+		+
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності				
K15. Знання та розуміння предметної області та розуміння специфіки професійної діяльності	+		+	
K16. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях		+		+
K17. Здатність аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал територій	+	+		+
K18. Здатність аналізувати діяльність суб'єктів індустрії туризму на всіх рівнях управління.	+	+	+	+
K19. Розуміння сучасних тенденцій і регіональних пріоритетів розвитку туризму в цілому та окремих його форм і видів.	+	+		+
K20. Розуміння процесів організації туристичних подорожей і комплексного туристичного обслуговування (готельного, ресторанного, транспортного, екскурсійного, рекреаційного).	+	+	+	+
K21. Здатність розробляти, просувати, реалізовувати та організовувати споживання туристичного продукту.	+	+	+	+
K22. Розуміння принципів, процесів і технологій організації роботи суб'єкта туристичної індустрії та її підсистем	+	+	+	+
K23. Здатність забезпечувати безпеку туристів у звичайних та складних форс -мажорних обставинах	+	+	+	+
K24. Здатність здійснювати моніторинг, інтерпретувати, аналізувати та систематизувати туристичну інформацію,	+	+		+

уміння презентувати туристичний інформаційний матеріал .				
K25. Здатність використовувати в роботі туристичних підприємств інформаційні технології та офісну техніку.	+	+	+	
K26. Здатність визначати індивідуальні туристичні потреби, використовувати сучасні технології обслуговування туристів та вести претензійну роботу.	+	+	+	
K27. Здатність до співпраці з діловими партнерами і клієнтами, уміння забезпечувати з ними ефективні комунікації.		+	+	
K28. Здатність працювати у міжнародному середовищі на основі позитивного ставлення до несхожості до інших культур, поваги до різноманітності та мультикультурності, розуміння місцевих і професійних традицій інших країн, розпізнавання міжкультурних проблем у професійній практиці.	+	+	+	+
K29. Здатність діяти у правовому полі, керуватися нормами законодавства.	+	+		+
K30. Здатність працювати з документацією та здійснювати розрахункові операції суб'єктом туристичного бізнесу.		+		+
K31. Здатність знаходити способи удосконалення туристичної інфраструктури та розширення послуг для організації сільського зеленого туризму.	+	+	+	+
K32. Здатність розуміти особливості специфікації різних форм та видів туризму, застосовувати регіональний підхід при формуванні турпродукту	+	+	+	+

**Матриця відповідності програмних компетентностей (ЗК та СК)
відповідними компонентами освітньо-професійної програми**

ОК	Загальні компетентності (ЗК)																	Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК)																
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	14 ¹	14 ²	14 ³	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31
1	+	+	+	+					+	+		+																		+	+			
2						+	+	+			+	+		+					+			+		+			+	+	+	+	+		+	
3	+		+	+	+				+			+		+	+		+							+				+	+	+	+		+	+
4	+					+	+			+		+		+					+			+		+			+	+	+	+		+	+	
5	+	+	+											+		+	+									+								
6		+		+		+	+	+	+				+	+													+	+						
7		+				+	+	+					+	+		+		+	+			+		+	+		+	+	+	+	+		+	
8		+			+													+	+					+										
9			+					+	+			+	+	+				+	+		+	+		+	+		+		+	+		+	+	+
10		+																+	+	+		+	+	+			+							+
11		+	+		+													+	+	+														+
12						+	+	+			+	+		+					+		+			+		+	+	+	+	+	+	+	+	+
13						+	+	+			+	+		+					+		+			+		+	+	+	+	+	+	+	+	+
14			+	+					+			+	+	+	+			+	+					+		+			+	+				
15		+																+	+	+		+												
16	+	+	+	+														+	+		+	+	+	+							+			+
17		+	+	+	+				+					+	+			+	+		+	+	+	+	+	+	+		+	+	+	+	+	
18	+	+					+											+	+	+		+												+
19		+	+		+													+	+	+		+	+	+	+									+
20		+																+	+			+	+											+
21		+	+			+								+				+	+			+	+	+	+		+							+
22		+	+				+				+							+		+	+	+	+	+	+	+				+	+	+	+	+
23		+	+		+													+	+	+	+	+	+	+										+
24		+					+		+									+	+		+	+	+	+	+						+			+
25				+		+	+	+					+	+				+	+		+	+		+	+		+	+	+	+	+	+		
26														+				+	+		+	+	+	+	+									+
27							+							+				+	+		+	+	+	+	+				+	+			+	+
28		+			+	+												+	+		+	+	+	+	+		+				+	+		+
29		+					+						+	+				+	+		+	+	+	+	+	+			+	+			+	+
30	+	+	+	+					+						+			+	+		+	+	+	+	+				+	+	+	+	+	+
31	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+				+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
32	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+				+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
33	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+				+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
34		+	+	+	+	+		+	+	+				+				+	+	+	+	+	+	+		+	+	+		+		+	+	

**Матриця забезпечення програмних результатів
навчання (ПРН) відповідними компонентами
освітньо-професійної програми**

	ПРН 1	ПРН 2	ПРН 3	ПРН 4	ПРН 5	ПРН 6	ПРН 7	ПРН 8	ПРН 9	ПРН 10	ПРН 11	ПРН 12	ПРН 13	ПРН 14	ПРН 15	ПРН 16	ПРН 17	ПРН 18	ПРН 19	ПРН 20	ПРН 21	ПРН 22	ПРН 23	ПРН 24
ОК 1														*	*	*								
ОК 2						*	*				*	*	*											
ОК 3														*	*	*	*						*	
ОК 4						*	*	*			*	*	*											
ОК 5									*							*					*	*	*	*
ОК 6											*		*				*	*	*					
ОК 7						*	*		*															*
ОК 8		*		*	*																			
ОК 9	*	*					*	*		*			*								*			
ОК 10		*		*	*		*																	
ОК 11		*		*	*																			
ОК 12						*	*	*			*	*	*											
ОК 13						*	*	*			*	*	*											
ОК 14	*					*	*		*	*		*	*	*	*	*			*	*				
ОК 15	*	*	*	*				*		*														
ОК 16		*	*				*							*		*								
ОК 17	*	*				*	*	*	*	*			*						*		*	*	*	
ОК 18		*	*	*		*	*															*		
ОК 19		*	*	*	*	*			*															
ОК 20					*	*	*		*															
ОК 21		*	*			*			*			*												
ОК 22	*	*					*	*		*			*											
ОК 23		*	*	*	*																			*
ОК 24		*	*			*	*		*	*				*										
ОК 25		*					*			*														
ОК 26		*	*			*				*		*												
ОК 27	*	*				*		*	*	*														
ОК 28	*	*	*			*	*		*					*		*							*	
ОК 29		*	*				*	*		*			*											
ОК 30	*	*					*	*		*			*			*			*	*	*		*	
ОК 31	*	*	*	*	*		*					*	*		*		*	*	*	*	*		*	
ОК 32	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*		*	*	*	*		*	*	*	*	*	*	*	
ОК 33	*	*	*	*	*	*	*	*		*		*	*		*		*	*	*	*	*	*	*	
ОК 34	*			*	*		*										*	*	*	*			*	*